

hivatkozási szám: **IV/1510-4/2019**

Tisztelt Alkotmánybíróság IV/1510-4/2019. szám alatt hozott, 2020. január 24-i határozatának végzésében foglalt felhívására – az eredeti alkotmányjogi panaszban szereplő érvelésünk és kérelmünk teljes fenntartásával – a következő

2020. január 24-én kelt ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG Barosszereplő érvelésünk és IV/01510-5 / 2019	
Érkezett: ST	2020 FEBR 18. <i>Személyesen</i>
Példány: 1	Kezelőiroda: <i>III</i>
Melléklet: 2	
alkotmányjogi panaszunkban	

Hangsúlyozni szeretném, hogy véleményünk szerint az alkotmányjogi panaszunkban egyértelműen rögzítettük, mely Alaptörvényben biztosított alapjogainkat sértette meg a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.IV.20.432/2018/7. számú ítélete és úgy véljük kellő és megfelelő indokolást fűztünk az **Alaptörvény VI. cikke (1), a XIII. cikke (1), valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésein** alapuló alkotmányos jogaink sérelméhez. Nem vitatjuk ugyanakkor: az indítványozónak érdeke az, hogy ebben a precedens nélküli ügyben és a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) új személyiségi szabályozásának a megfelelő bírói gyakorlata hiányában ismételten, adott esetben további részletezéssel és egyszerűsítéssel kifejtessük nézeteinket. Ezt annál is inkább szükségesnek ítéljük, mivel szilárd álláspontunk, hogy az indítványunkban megnevezett alapjogsérelmeink csak formálisan választhatók szét külön-külön indokolással, illetőleg érveléssel, minthogy a jelen ügyben bekövetkezésük számos esetben konjunktív jellegű.

1

címervita és annak tárgyában alkotmányjogi panasz eljárás, minthogy az ügyben a Fővárosi Ítélőtábla jogerős döntésében a felperes jóhírnevének sérelmét megállapította és negatív jogkövetkezményeit, annak okozója, az alperes terhére megállapította.

Indítványozó tehát sérülni vélt alapjogainak konkrét elkülönítése előtt annak indokolását tartja szükségesnek, hogy röviden ismertesse az alkotmányjogi panaszra okot adó bírósági ítéletek koncepcionális eltérését és rögzítse álláspontját azokat illetően.

I. Az indítványozó alkotmányos jogséremlme az új Ptk. személyiségi jogi szabályozását alkalmazó bírósági ítéletek tükrében

1. Az új Ptk. módosított személyiségi jogi szabályozása álláspontunk szerint a jelen ügyre is alkalmazható és alkalmazandó változásokat eredményezett két alapvető kérdésben. Egyfelől a személyiségi jogok generálklauzula [Ptk. 2:42 §] pozícióját megerősítette és absztrakciós szintjét megemelte, ami egyértelműen a generálklauzula kibővítése irányába mutat. Másfelől hasonló jellegű újítás történt a nem nevesített jóhírnév védelmével kapcsolatban, amit a védelmet megerősítő utaló szabály [Ptk. 3:1 § (3)] fejez ki. Az új szabályozás várható hatásainak elemzésére vonatkozóan a Ptk. Kommentár releváns magyarázatait az alkotmányjogi panasz 11-12. pontjai részletesen ismertetik.
2. A jelen ügyben azonban – egyértelműen megállapíthatóan – sem az elsőfokon eljáró bíróság, a Fővárosi Törvényszék, sem a Kúria nem követte az új Ptk. szellemiségét és nem alkalmazta annak újításait, hanem a régi Ptk. alapján uralkodóvá vált bírósági felfogást, az új Ptk-hoz képest megszorító jellegű irányvonalat alkalmazta. A hagyományos bírósági koncepció következményeként a jelen ügy polgári eljárásában perdöntőnek bizonyuló kérdést – előbb a Fővárosi Törvényszék, majd önálló érvelés és indokolás nélkül a Kúria – úgy ítélte meg, hogy a felperes arcuati integritásához és presztízse élvezetéhez való jog nem tartozik a személyiségi jogok körét meghatározó generálklauzula alá, miként a jóhírnév megsértése sem állapítható meg, mivel egy személy jóhírnevét nem alapozhatja meg a más személyhez kötődő szimbólumok, címerek mintázata, azok megváltoztatása. A társasági szerződés törvényellenes megszegésének jogkövetkezményeit a társasági jog, illetőleg a cégjog körébe utalta.
3. A hagyományos koncepcióhoz képest a másodfokon a Fővárosi Ítélőtábla jogerős ítélete (32.Pf.21.244/2017) ebben a több szempontból precedens értékű perben példaértékű lehet az új generálklauzula helyes gyakorlatának kialakítása szempontjából. A másodfokú bíróság ugyanis az elsőfokú eljáráshoz képest általa kiegészített tényállásban és az azok alapján levont jogi következtetéseit tekintve színvonalasan és logikusan, az Alaptörvény 28. cikkével összhangban, illetőleg a Ptk. újításainak megfelelően állapította meg, hogy
 - alperes megsértette a felperes személyiségi jogait és ebben az ítéletben jogszerűen értékelte a jóhírnév tényleges sérelmét is, azaz az alperesi jogsértést (a címer egyoldalú megváltoztatását) annak eszközselekményeként tekintette,
 - az Alaptörvénnyel is összhangban mit jelentenek a Ptk. 3:1 § (3) bekezdésének értelmében védelmet élvező személyiségi jogok,
 - miért fontosak és egy sportegyesület esetében alapvető jelentőségűek az arcuati elemek, köztük a közös sportvállalkozás címere, adott esetben a külvilág (különösen a szurkolók és az újpesti közösség és polgárok) előtt, továbbá miért kötődik a címer nemcsak az alpereshez, hanem a felpereshez is,
 - a címer jogellenes módosítása miért változtatta meg kedvezőtlenül a felperesről a több, mint egy évszázad alatt kialakult képet a „fogyasztók”, elsősorban a szurkolói közönség felé, de a

szélesebb nyilvánosság irányban is és valósította meg ezáltal a Ptk. 2:45 § (2) bekezdése szerinti jogsértést.

4. Az itt felsorolt elvi megállapítások (amelyek alapján az Ítéltábla jogerős ítélete alperest a jogsértő magatartás abbahagyására kötelezte és eltiltotta őt a további jogsértéstől) valamennyi fent hivatkozott esetben a jelen ügy indítványozójának a fellebbezésére épült másodfokú bíróság kontradiktórius eljárása során. Így annak ellenére, hogy a Kúria a további fejezetekben részletezetten a régi Ptk-n alapuló szűkítő felfogása szerint az indítványozó alapjogát sértő alaptörvény-ellenes felülvizsgálati döntést hozott, nem lehet akadálya annak, hogy az Ítéltábla által kimondott elvi megállapításokat az alapjogi sérelmek elsődleges, az új Ptk. szabályozása szempontjából korrekt és helytálló indokának tekintsük és azt képviseljük.

II. Az indítványozó alapjog sérelmének konkrét indokolása az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésén alapuló, a jóhírnévhez való joga tekintetében

5. Az előző fejezetben kifejtettek folytán a jelen ügyben született ítéletek eltérésének alapvető oka a hagyományos, a régi Ptk. alapján kialakult, a törvény által nem nevesített előfordulási esetek elfogadhatóságát szűkítő bírói felfogás, illetőleg az új Ptk. szabályozása jelentős különbségében keresendő. A végső döntést meghozó Kúria ugyanis a hagyományos koncepciót tette magáévá a Fővárosi Ítéltáblának a személyiségi jogok alkalmazhatóságának körét kiterjesztő, az új Ptk. szabályozásán alapuló ítéletével szemben. Ennek megfelelően a Kúriának az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyó ítélete is gyökeresen eltérő jogkövetkezménnyel járt az indítványozó számára. Ezek a jogkövetkezmények egyrészt eleve kizárták a Ptk. személyiségi joga generálklauzulájának alkalmazhatóságát, ennek alapján az indítványozó jóhírnévhez való joga érvényesíthetőségét, másrészt utóbbit kizárólag a társasági jog alapján igénybe vehető eszközök révén és a cégbíróság útján találták elérhetőnek, miután a polgári eljárásra okot adó alperesi magatartást pusztán szerződésszegésnek ítélték.

A fentiek hangsúlyozását azért tartjuk szükségesnek, mert az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésén alapuló jogsérleme konkrét indokolásának is az alaptörvény-ellenes bírói döntések logikai rendjéhez kell igazodnia. Ennek megfelelően az eredeti alkotmányjogi panaszban teljeskörűen lefektetett érvelésünk megismétlését a legszűkösebb mértékre szorítva, az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésünkre, valamint a Fővárosi Ítéltábla indokolására építve ez a konkrét indokolás a következő:

5.1. A személyiségi jogok, benne az indítványozó jóhírnévhez való joga ab ovo kizárása azért alaptörvény-ellenes a hagyományos felfogáson alapuló koncepciót képviselő bíróságok részéről, mert kizárólag a társasági szerződés belső jogviszonya szemszögéből ítéli meg a jogértés jogkövetkezményeit. Figyelman kívül hagyja, hogy a társasági szerződés megszegésén alapuló törvénysértés következményei, a felperes jóhírnevének sérelme, a törvényellenes magatartás a társasági szerződés belső jogviszonyából eredő ugyan, de a felperes külső jogviszonyaiban következik be, erkölcsi és vagyoni jogi értelemben egyaránt. Az alperesi magatartás, azaz a társasági jog megsértése törvénysértő eszközcselekménye a felperest ért hátránynak a jóhírneve megsértésének. Ezáltal az indítványozó két, konjunktíve összefüggő jogsérelmet kénytelen elszenvedni, ami – véleményünk szerint – alperes jogsértő magatartását alaptörvény-ellenessé is teszi.

Ezen jogellenes magatartás a Fővárosi Törvényszék és a Kúria ítélete szerint kizárólag cégbíróági úton lenne kiküszöbölhető, ha a hagyományos jogalkalmazási koncepciót követné az Alkotmánybíróság, kizárva az indítványozónak jóhírneve megsértését a személyiségi jog védelme jogi bázisán. A Fővárosi Törvényszék ezen álláspontját a felperesi minőségünkben vitattuk, a társasági jogsértéssel konjunktív kapcsolatban lévő jogsérelmet a jóhírnév megsértése iránti perben kívántuk érvényesíteni. Mindazonáltal – ezen elvi állásfoglalás fenntartásával – indítványozó a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságához fordult, törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezve. A cégbíróság a Cgt. 01-17-012673/8. számú eljárásában az alperes jogsértését megállapította és pénzbírság jogkövetkezményt alkalmazott, amely az [REDACTED] fellebbezése hiányában 2018. február 8-án jogerőre emelkedett. Ennek ellenére az eredeti címer helyreállítására nem került sor, újabb törvényességi felügyeleti intézkedés pedig nem történt. Mindez sajnos rámutat ennek a jogorvoslati lehetőségnek az indítványozó általi korlátozott igénybevehetőségére is, mivel a szóbanforgó eljárásban nem ügyfél. Ugyanakkor ez az eszköz valójában a Cégbíróságnak sem tartozik az alapvető profiljába, mert a gazdasági társaságoknak a külső jogviszonyokban való jogkövető és tisztességes piaci magatartás szabályainak a felügyelete és betartatása elsősorban a fő feladata.

5.2. A belső és külső társasági jogviszonyok téves elhatárolásából származó hibás ítéleti következtetéseken túlmenően alaptörvény-ellenesnek tekinthető az elsőfokú bíróság döntésének indokolása és a Kúria azt helybenhagyó ítélete azért is, mert kizárják azt, hogy az alperes címerének megváltoztatása a felperes jogi személy arculati integritásához és a presztízse élvezéséhez való jogát befolyásolhatná. Az ítéletek szerint ugyanis azok nem tartoznak az indítványozó jogi személyiségéhez, így nem állapítható meg a személyiségnek olyan eleme, amelynek védelmét e két jog juttatná érvényre.

Az elsőfokú bíróság által perdöntőnek tekintett ez a megközelítés azért törvényellenes, még a régi Ptk. generálklauzulájának alkalmazása esetén is, mert tagadja az üzleti életben, illetőleg a sporttevékenységek területén (főleg, ha azt professzionális alapon, részben tehát piaci körülmények között üzik) a résztvevők versenyében az arculati elemek (védjegyek, logók, címerek, stb.) használatának fontosságát a versenyzők, illetőleg a versengők azonosításának és megkülönböztetésének meghatározó jelentőségét. Evidenciának tekinthető, ezért nem szorul külön bizonyításra, hogy ezekben az esetekben olyan személyi és vagyoni jogosultságokról van szó egyfelől, amelyeket a jog általánosságban és a versenyjogban, valamint a szellemi alkotások egyes kategóriáiban (így például a védjegyek tekintetében, mint az ügy tárgyát képező címer) különösen is védelmez, megsértőit (a védjegy esetében bitorlóit) szankciókkal sújtja. Másfelől a szóbanforgó arculati elemek az adott sporttevékenység üzleti támogatói, a versenyző személyek és csapatok szurkolói és szimpatizánsai hovatartozásának kifejezésre juttatásában jelentős segítséget nyújthatnak egyrészt a versenyzők anyagi viszonyaiban, másrészt a szurkolók, támogatók és szimpatizánsok tekintetében az életminőségük javításában, döntően abban, hogy pozitívan éljék meg hovatartozásuk megválasztását és kifejezésre juttatását.

Ebből a szempontból vizsgálva az [REDACTED] perbeli esetében nemcsak annak van jelentősége, hogy alperes szerződésszegő módon egyoldalúan változtatta meg a felnőtt labdarúgócsapat címerét, kihagyva abból a külföldön és itthon ismert és elismert és az újpesti futballcsapat nemzetközi porondon, illetőleg a hazai bajnokságban való működését történetileg („anyajogon”) és jelenleg vagyoni részesedéssel, pályahasználattal stb. is biztosító, kisebbségi „UTE”-ra történő utalást, hanem egyúttal az új (Újpesti Torna Egylettől való elszakadási

szándékot és ténnyel szimbolizáló) új címerben mindezzel homlokegyenest ellentétben az [REDACTED] jelölésekkel azt is kifejezésre juttatja, hogy a jövőben egyedül kíván hasznos húzni az arculati elemekből származó vagyoni és nem vagyoni előnnyel.

Az itt tárgyalt kérdéskör további lényegi elemeit, így az indítványozó jóhírnévhez való jogát meghatározó történeti háttérét, valamint azt a ténnyel, hogy a futbalcsapat, az [REDACTED] által használt és védjeggyel oltalmazott címere (benne az „UTE” név használata, mint társtulajdonosi minőségének és általános történeti szerepének, továbbá jelentős vonzóerőt képező hazai és nemzetközi sportsikereinek kifejezése) miéttel tekinthető személyiségi jogi alapvető szimbólumának az indítványozó alkotmányjogi panasz első fejezetének 1-4. pontjai ismertetik.

5.3. Mindezekre szintén tekintettel jogilag téves az elsőfokú bíróság ítélete és a Kúria végső döntése, amikor úgy ítélik meg, hogy a felperes mint sportegyesület arculata nem élvezhet személyiségi jogokat. Nevesítésük hiánya ellenére, különösen az új Ptk. szellemiségére és generálklauzulájára figyelemmel álláspontunk szerint egyértelmű volt a jogalkotó szándéka akkor, amikor lehetőséget adott mindennemű jogsérelem megszüntetésére, amely a taxatív felsorolásban nem szerepel, de nem vitásan személyiségi jogot sért, így például a jóhírnévhez való jogot. Erre a következtetésre jutott az ügyben a másodfokon eljáró bíróság is.

A Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletének (32.Pf.21.244/2017/4-II.) indokolása a 7. oldal harmadik bekezdésében a következőket tartalmazza: „Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy különösen a sportegyesületek esetén lényegi alkotó a címer, amely az arculat kiemelt eleme. Az azonosság és az azonosulás egyik legfontosabb referenciapontja egy futbalcsapat szurkolói, rajongói, illetőleg a csapathoz köthető sportszervezetek számára. A rajongók és az ajándéktárgyak potenciális vásárlói is a csapathoz szimbólumok által kötődnek. A múlt, illetve a jelen sikereivel, sportolóival is kapcsolatot teremtő szimbólumok a sportegyesület, sportvállalkozás vonzerejét növelik, ami a sporttehetségek megszerzése által a sport és a gazdasági eredményességre is kihatással lehet. Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően ezért a címer által közvetített arculat a sportegyesületnél, sportvállalkozásnál éppen a szervezet lényegét kifejező jellemző. A címer megváltoztatásával kapcsolatos arculatot ért sérelem esetén ezért a személyhez fűződő jogvédelem szükségessége is felmerül.”

Ugyanezen a 7. oldalon a következő, a negyedik bekezdés hozzászólása: „A felperesi sportegyesületről a fogyasztók, harmadik személyek számára megjelenő képet, annak valóságosságát a jóhírnévhez való jogot védi a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján. A Ptk. 2:45 § (2) bekezdése értelmében, melyben a „különösen” fordulat szerepel, nem kizárólag valótlán tényállítással lehet jóhírnevet sérteni. Ide sorolható az az eset is, amikor a jogi személyről alkotott kép azáltal szenved sérelmet, hogy üzleti vagy más hírnevét megalapozó jellemzőjétől a fogyasztói előtt jogellenesen az arculatot kifejező szimbólumokon keresztül fosztják meg, és így keletkezik róla a fogyasztói, rajongói, szponzorok előtt a valóságtól eltérő, érvényesülését akadályozó kép.” Összességében – a felperesi fellebbezéssel egyezően – jut arra az alapvető megállapításra az Ítéltábla, hogy különösen a név, a meghatározó szimbólumok, fontosabb arculati elemek, valamint erről a valós információk összességét megjelenítő, a harmadik személyek (fogyasztók, sportegyesületek esetén rajongók) számára visszatükröződő kép, az ezáltal kifejezett egyediség alkotják azokat a lényegi alkotóelemeket, amelyek személyi jogvédelemben részesülhetnek.

A jóhírnév védelmével kapcsolatban ugyancsak a felperesi érvelés alapján foglalt állást a jogerős döntést hozó bíróság a következőképpen indokolása 8. oldalának harmadik bekezdésében: „A felperes – a címer esztétikai tartalmától függetlenül – helyesen hivatkozott

a fentiek alapján arra, hogy a hozzájárulás nélkül megváltoztatott címer azáltal, hogy megváltoztatta az NB I-es futbalcsapat arculatát, megváltoztatta a felperesről kialakult képet. Elvonta ugyanis az alperes annak lehetőségét, hogy a felperes arculatával azonosan érzékeljék az NB I-es futbalcsapat arculatát a fogyasztók, ahhoz ilyen módon viszonyulhassanak a felperesről kialakult képet negatívan befolyásolta, mivel a felperes a sikereket elért NB I-es futbalcsapat azonos arculata, ekként NB I-es csapata nélkül nyilvánvalóan kedvezőtlenül megváltozott hírnévvel, vonzerővel bír a rajongók, fogyasztók, versenyszerűen futballozni vágyók előtt. Az alperest a társasági szerződés alapján terhelte az a kötelezettség, hogy a felperesről az azonos arculat alapján kialakult képet – a felperes Ptk. 2:42 § (3) bekezdése szerinti hozzájárulás nélkül – ne tegye kedvezőtlenebbé, ezért a felperesről a fogyasztói, rajongói előtt kialakított kép ezzel ellentétes, jogszerűtlen megváltoztatása a Ptk. 2:45 § (2) bekezdése szerinti személyhez fűződő jogsértést, jóhírnév sértést valósított meg.”

5.4. Végezetül az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésén alapuló, a jóhírnévhez való alapjoga sérelme megvalósulása és ezáltal a Kúria – és azon keresztül a Fővárosi Törvényszék – ítéleteinek alaptörvény-ellenessége alátámasztásául még egy alaptalan, az elsőfokon eljáró bíróság által tett és a Kúria ítéletében az Alaptörvény XIII. cikke (1) bekezdésében foglalt, a tulajdon védelmében foglalt alapjogát szintén sértő indokolási elem tekintetében szükséges a jelen beadványban annak elfogadhatatlanságára kitérni.

A törvényszéki ítélet indokolása 5. oldalának végén és 6. oldalának elején található fejtegetésében, amelynek az a célja, hogy abszolút értelemben kizárja azt a felfogást, amely szerint a címer megváltoztatása személyiségi jogsértést valósíthat meg, azzal a végkövetkeztetéssel zárul, hogy: „Az (megjegyzés: a felperes döntése) nem volt több, mint egy nem vitatott szerződésszegés, ami jelen esetben nem járt személyiség sérelemmel. Mindebből okszerűen következik, hogy az alperesi magatartás nem volt alkalmas a felperes jóhírnevéhez fűződő jogának a megsértésére.” A Kúria ennél is tovább megy, amikor indokolásának 20. pontjában azt állítja, hogy az [REDACTED] „saját címerének saját döntésén alapuló megváltoztatása egy attól elkülönült jogi személy (az UTE) jóhírnevének sérelmét nem okozhatja.”

A kúriai állítás alaptörvény-ellenességének konkrét indokolása mindazonáltal a III. fejezetre tartozik, amely az indítványozó alkotmányjogi panaszának a tulajdon védelmére vonatkozó alapjogi sérelmét kísérli meg elkülöníteni érvelésében.

A Fővárosi Törvényszék azonos célú, a jóhírnévre vonatkozó alapjog sérelmét általánosságban tagadni és elutasítani szándékozó állítással való összefüggő kúriai állítás okán ide tartozik azonban annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy mikor állítható a jóhírnév megsértésének bekövetkezése, illetőleg milyen körülményekkel igazolható annak fennállása.

A kérdésre adandó válaszként mindenekelőtt elegendő arra, a Kúria döntését az ügyben megelőző felperesi felülvizsgálati ellenkérelemre hivatkozni, amely a Kúria azon elvi tartalmú álláspontjára utalt, amely szerint a személyiségi jogsértés megállapításának nem feltétele, hogy a joghátrány tényleg bekövetkezzen, hanem csupán az, hogy az „objektíve alkalmas legyen az érintett hátrányos társadalmi megítélésének kiváltására”. A joghátrány tényleges bekövetkezésének „kizárólag az egyéb szankciók (pl. nem vagyoni kártérítés szempontjából van jelentősége.” (BH 2010/11/294) Ezért a jelen ügyben abból kell kiindulni, hogy a patinás és széles szurkolói bázissal rendelkező felperesi sportklub arculati elemeinek (amit maga az alperes is olyan fontosnak tartott eredetileg, hogy aláírta az e kérdésben 100 %-os szavazati arányt előíró társasági szerződést) megválasztása mégpedig úgy, hogy abból meghatározó elemek eltűntek (UTE), vagy jelentéktlenebbé zsugorodtak (horgony – ami a város alapítási

év – ami a pátriárkaságra utal), önmagukban, objektíve alkalmasak a felperesi egyesületről kialakult pozitív kép kedvezőtlen megváltoztatására.

Szélesebb értelemben pedig arra szükséges rámutatni, illetve azt érdemes hangsúlyozni, amit az alkotmányjogi panaszunk már kiemelt és helyenként, adott esetben (például napjainkban) a kívüljár, harmadik személyek már nem csak feltételes módban látnak és fogalmaznak meg. Nevezetesen: alapvetően megalapozatlan és téves azt állítani, hogy az alperesi jogsértő magatartás ne befolyásolhatná a felperes elismert jóhírnevét. Az egyoldalú változtatás ugyanis a többségi tulajdonosnak az UTE-ből való leválási szándéka kísérletének olyan lépéseként is értékelendő, amely sikere esetén a felperes már megszerzett jóhírnevét és elismertségét csökkentheti, sőt elenyésztetheti, ami együtt járhat a 132 éves egyesület hírnevét jelentősen megalapozó labdarúgócsapata elvesztésével. Mindezek emberi méltóságában sértenék azt az „Újpesti Közösséget”, amelynek számos tagja számára az UTE jelenti azt a közösséghez tartozás (és néhányuknak az élet viszontagságainak elviselését megkönnyítő) élményt, amit a hagyományos címerhez ragaszkodás jelenít meg. Amikor a felperesi egyesület óvja a saját személyiségi jogait, egyidejűleg képviseli ennek az informális, az UTE-hoz ragaszkodó vagy vele szimpatizáló közösség tagjai, résztvevői személyiségi jogait is, mivel ők jogszabályi lehetőség hiányában ennek érdekében nem léphetnek fel. Ez a kollektív érdek számos spontán vagy szervezett fellépésben, tiltakozásban nyilvánult meg 2017 nyara óta az egyoldalú címerváltoztatás miatt és nemcsak a radikális szurkolók és azok csoportjai részéről.

III. Az indítványozó sérelme az Alaptörvény XIII. cikke (1) bekezdésén alapuló, a tulajdon védelmére vonatkozó alapjoga tekintetében

6. A Kúria ítéletének 20. pontja utolsó mondatában azt állítja, hogy egy önálló jogi személy, azaz az [REDACTED] saját címerének saját döntésén alapuló megváltoztatásával objektíve sem okozhatja egy tőle elkülönült jogi személy, az UTE jóhírnevének sérelmét. (Vö.: beadvány 5.3.)

6.1. Mivel az állítás a jóhírnévhez való jog abszolút kizárásának perdöntő indokaként értékelendő, úgy az egy, a tulajdon védelmét szolgáló alapjog sérelme okán alaptörvényellenességet eredményező érvelés. Az alaptörvény-ellenesség ez esetben ipso iure sérti az indítványozó felperesnek az Alaptörvény XIII. cikke (1) bekezdésén alapuló, a tulajdon védelméhez való jogát, amely a közös tulajdonban lévő sportvállalkozás címerének használatát [REDACTED] elvezetét magában foglalja. Emellett ismételt hangsúlyozni szükséges, hogy az UTE társasági szerződése alapján a felperesnek a címer megváltoztatására vonatkozó döntés meghozatalában gyakorlatilag vétőjoga van, a szerződés kizárja az alperes akaratának érvényesítését, bármilyen módon történjék az. Ehhez a bíróságok a szerződésszegés súlyának degradálásával sem asszisztálhatunk, mert az felvetheti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésén alapuló törvényes eljáráshoz fűződő jog sérelmét is, a pártatlan ítélkezés hiánya miatt.

6.2. A régi Ptk. alkalmazása során kialakult felfogásra vezethető vissza ugyanakkor a Kúria itt sérelmezett álláspontja, az tehát, hogy alperesnek a társasági szerződésnek a felperes számára vétőjogot garantáló rendelkezését a legfelső bírói szerv nem köteles figyelembe venni sem lenne kötelező egy személyiségi jogi perben, amely állítás ismét egyértelmű megsértése felperes a tulajdonhoz fűződő alapjogának.

IV. Az indítványozó sérelme az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésén alapuló, a tisztességes eljárás eljáráshoz való alapjoga tekintetében

7. A személyiségi jogok terén a jelen beadványban számos olyan, a bírói döntés indokolásában szereplő érvelés, állítás, illetőleg magának a döntésnek a meghozatalát eredményező jogi következtetés alaptörvény-ellenességét, illetőleg annak lehetőségét állítottuk, de legalábbis vélelmeztük, amely önmagában nem feltétlenül lenne minden esetben alaptörvény-ellenesnek tekinthető, lévén mérlegeléssel eldöntendő kérdésekről szól. Így járulékos jellegük folytán, éppenséggel a végső bírói döntés alapjogi megfelelése lesz az, ami az alaptörvény-ellenességet vagy annak hiányát kifejezésre juttathatja és megállapíthatóvá teszi. Minderre már a bevezetőjében utalt a jelen beadvány és egyes fejezeteiben, ahol az alapjog-sérelmek konjunktivitásának problémája felmerült, jelezte azokat.

A XXVIII. cikk (1) bekezdését önmagában vagy járulékosan sértő problémák a következők szerint összegezhetők.

7.1. A Ptk. új személyiségi jogi szabályozásából fakadó követelmények teljes figyelmen kívül hagyása, sőt az azok alapján elvárható minimális jogalkalmazási újítások elmaradása a generálklauzula mikénti alkalmazása, illetőleg a jóhírnévhez való jog megítélése tekintetében a „contra legem” jellegű bírói jogalkalmazást egyértelműen alkotmány-ellenessé teszik. Ily módon az Alaptörvény VI. cikke (1) bekezdésében és a XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjogok esetében a súlyos törvénysértést vagy a törvénysértés súlyának szándékos csökkentését megvalósító bírói döntések önmagukban is megvalósíthatják a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét számos esetben.

Ilyennek minősül a kúria ítéletének már az előző fejezetben elemzett 20. pontja, továbbá a 21. pontja, mivel e pont indokolásának

- első mondata, amely a generálklauzula tartalmával ellentétben az „alperes kifogásolt magatartása még akkor sem alkalmas a jóhírnév megsértése” megállapítással a jövőre nézve is a Ptk. új szabályozásával meghaladott hagyományos bírói gyakorlat alkalmazását kívánja megőrizni. Mindez egyértelműen a törvény(alkotmány)ellenes bírói jogalkotás szándékának kifejezésre juttatásaként értékelendő;
- második mondata nem adja indokát annak, hogy miért jutott volna „okszerűtlenül” a másodfokú bíróság olyan következtetésekre, ami a felperes jóhírnévének megsértése megállapítására vezette az Ítéletábrát. Az ezzel kapcsolatos indokolás teljes mellőzése önmagában egyértelműen a tisztességes bírósági eljárás alapjogának megsértése, de ezen túlmenően annak beismerése is, hogy a Kúriának hiányzik a szándéka a korábbi jogi szabályozásra kialakított álláspontja felülvizsgálatára.

7.2. A Kúria 22. ítéleti pontjával összefüggésben külön is fel kell vetnünk egy formálisan nem, de tartalmában alaptörvény-ellenes megállapítást, amely mellett az indítványozó a peres eljárásban sem ment el szótlansággal és az alkotmányjogi panaszban ugyancsak felvetette azt, annak 16/c. pontjában.

„Azt az elvi álláspontunkat mindazonáltal fenntartjuk, hogy – az elsőfokú bíróság megállapítását átvéve – a Kúria ne csak egyszerű cégjogi szerződésszegésnek tekintse a társasági szerződés megsértését. Nézetünk szerint a felülvizsgálati jogkörében a legfelső bírói

testület az Alaptörvény 28. cikkére figyelemmel vizsgálati és döntési hatáskörébe vonhatta volna a cégjogi jogerős végzésben foglaltakat a személyiségi jogsérelem eszközselekményének jogi (és alkotmányjogi) súlyának és relevanciájának helyes megítélése érdekében. Ennek éppen a fordítottját tette a Kúria. Említést érdemel továbbá, hogy iratellenes és megalapozatlan az az állítás is, amely szerint felperes alperes szerződés szerű magatartását a személyiségi jog megsértésének jogkövetkezményei alkalmazásával kívánta volna kikényszeríteni. Ennek az önkényes kúriai jogértelmezésnek a következő, a pártalanság látszatára vonatkozó okfejtésünkkel együttes figyelembevételére esetén lehet alkotmányjogi jelentősége, amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság is úgy ítéli meg.”

A fenti részletes indokaink alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszban foglalt kérelmünknek helyt adni szíveskedjen.

Kelt: Budapesten, 2020. február 17.

Újpesti Torna Egylet, jogi képv.:

DR. ABAY & DR. TÖRÖK ÜGYVÉSI IRODA

Mellékletek:

- 1.) Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cgt.01-17-012673/8 sz. végzése
- 2.) Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cgt.01-17-012673/10 sz. végzése (jogerősítő végzés)